

PRIM MINISTRU

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea art.65 alin.(5) din Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, inițiată de domnii senatori PSD Marius-Alexandru Dunca și Marius-Gheorghe Toanchină (Bp.735/2022).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 65 alin. (5)¹ din *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*², în sensul includerii persoanelor care au locuit cel puțin 30 de ani în zonele afectate de poluare, respectiv, pe o rază de 8 km în jurul municipiului Codlea, în categoria

¹ (5) Persoanele care au locuit cel puțin 30 de ani în zonele afectate de poluarea remanentă din cauza extracției, preparării și arderii cărbunelui sau a șisturilor bituminoase, a extracției și preparării minereurilor de uraniu, a extracției și prelucrării minereurilor feroase și neferoase cu conținut de praf sau de emisii de gaze cu efect de seră, de amoniac și derivate, de cupru, plumb, sulf, azot, fosfor, cadmiu, arseniu, zinc, mangan, fluor, clor, feldspat și siliciu ori de radiații din minereuri radioactive, hidrogen sulfurat, crom trivalent, crom hexavalent, cianuri, de pulberi metalice și/sau de cocs metalurgic, a prelucrării șteiului sulfuros, desulfurarea benzinei, a șteiului parafinos și neparafinos, a distilării șteiului în vederea producerii păcurii și a uleiurilor, respectiv în localitățile Baia Mare, Călărași, Copșa Mică, Drobeta-Turnu Severin, Slatina, Târgu Mureș, Târnăveni, Turnu Măgurele, precum și în localitățile Abrud, Avram Iancu, Baia de Arieș, Lupșa, Ocoliiș, Roșia Montană și Zlatna din județul Alba, Băița din județul Bihor, Bacău și Onești din județul Bacău, Maieru, Rodna și Șanș din județul Bistrița-Năsăud, Crizbav, Făgăraș, Feldioara, Hălchiu, Satu Nou și Victoria din județul Brașov, Brăila, Tichilești și Chișcani din județul Brăila, Anina, Armeniș, Ciudanovița, Moldova Nouă, Oțelu Roșu și Reșița din județul Caraș-Severin, Aghireșu, Câmpia Turzii, Căpușu Mare, Dej, Iara și Turda din județul Cluj, Năvodari din județul Constanța, Baraolt din județul Covasna, Târgoviște și Tinu din județul Dâmbovița, Ișalnița din județul Dolj, Galați din județul Galați, Brănești, Bălteni, Bustuchin, Călnic, Drăgotești, Fărcășești, Ionești, Mătăsari, Motru, Negomir, Ploșșoru, Prigoria, Roșia de Amaradia, Rovinari, Turburea, Turceni și Urdari din județul Gorj, Bălan, Borseac, Corbu, Jolotca, Săndominic și Tulgheș din județul Harghita, Aninoasa, Baia de Criș, Băița, Brad, Călan, Certeju de Sus, Criscior, Deva, Ghelari, Hunedoara, Lupeni, Orăștie, Petrila, Petroșani, Răchitova, Șoimuș, Teliucu Inferior, Uricani, Vața de Jos, Vețel, Vulcan din județul Hunedoara, Ciulnița și Slobozia din județul Ialomița, Borșa din județul Maramureș, Grintieș și Săvinești din județul Neamț, Brazi și Ploiești din județul Prahova, Broșteni, Crucea, Iacoveni, Ostra, Stulpicani și Vatra Dornei din județul Suceava, Fârdea, Margina, Nădrag și Tomești din județul Timiș, Mina Altiân Tepe și Tulcea din județul Tulcea, Berbești și Râmnicu Vâlcea din județul Vâlcea, pe o rază de 8 km în jurul localității în care se află situl contaminat, beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare cu 2 ani fără penalizarea prevăzută la alin. (4).

² - va fi abrogat de art.177 din Legea nr. 127/2019 la data de 1 ianuarie 2024;

persoanelor care beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare, cu doi ani, fără penalizare.

II. Observații

1. Menționăm că, de la data de 1 ianuarie 2011, sistemul public de pensii este reglementat de *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, act normativ prin care se asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu pentru persoanele aflate în aceeași situație juridică în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

Astfel, conform dispozițiilor legale în vigoare, acordarea pensiei anticipate parțiale, înainte de împlinirea vârstei standard de pensionare, deci înainte de producerea riscului de bătrânețe pentru asigurați, constituie o facilitate pe care sistemul public o oferă participanților săi care doresc să se retragă mai devreme de pe piața muncii, ca opțiune personală.

Pe de altă parte, posibilitatea obținerii cu anticipație, în limitele impuse de lege, a unor drepturi de asigurări sociale, reprezintă garanția asigurării unor mijloace de subzistență pentru persoanele care, fiind lipsite de resurse materiale din cauza expirării perioadelor de șomaj sau în lipsa locurilor de muncă, nu îndeplinesc condițiile pentru pensionarea la limită de vârstă.

Precizăm faptul că, prin existența unui număr mare de beneficiari de pensie anticipată, se reduce semnificativ vârsta reală de pensionare iar, prin *Legea nr. 263/2010*, s-a urmărit tocmai creșterea vârstei standard de pensionare prin descurajarea numărului de pensionări anticipate.

Mai mult, descurajarea pensionărilor anticipate se circumscrie în centrul preocupărilor statelor membre ale Uniunii Europene, documentele comunitare recente subliniind faptul că trebuie să existe un raport adecvat între populația activă și populația retrasă la pensie, în acest sens fiind făcută recomandarea de a se limita accesul la pensia anticipată.

Semnalăm că promovarea inițiativei legislative care vizează extinderea beneficiului prevăzut de art. 65 alin. (5) din *Legea nr. 263/2010* și persoanelor care au locuit cel puțin 30 de ani în localitatea Codlea, județul Brașov, cu condiția îndeplinirii stagiului de cotizare, va determina o scădere a vârstei medii de pensionare în sistemul public de pensii și,

implicit, o creștere a numărului de pensionari și a deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat.

Stabilirea obiectivă a unei legături de cauzalitate între condițiile de mediu și modificarea stării de sănătate a unei populații rezidente într-un areal stabilit se poate face doar pe baza unei cercetări științifice

Cel mai la îndemână și constructiv ar fi luarea de măsuri tehnice, organizatorice și administrative de scădere a poluării la un nivel care să aibă repercusiuni asupra stării de sănătate a populației și nu compensarea prin măsuri cu caracter social, care nu vor influența modificarea stării de sănătate a locuitorilor din zonele afectate.

Astfel, promovarea inițiativei legislative ar genera discrepanțe față de persoanele aflate în această situație, pensionate anterior intrării în vigoare a propunerii, și cele care ar urma să beneficieze de această modificare, și ar institui un tratament discriminatoriu.

2. Precizăm faptul că aplicarea măsurilor propuse ar determina majorări ale cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat

În acest sens, era necesar să fie avute în vedere dispozițiile art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, potrivit cărora „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

În acest context, menționăm că Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele, obligațiile bugetare și riscurile fiscale, iar adoptarea inițiativei legislative ar influența negativ ținta de deficit bugetar, stabilitatea macroeconomică și ratingul de țară în relația cu organismele financiare internaționale.

3. Precizăm că legea este acel act normativ ce emană de la Parlament, care stabilește norme juridice generale și impersonale.

În acest context, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa³, a reținut că legea, „*ca act juridic al Parlamentului, reglementează relații sociale generale, fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală. Prin definiție, legea, ca act juridic de putere, are caracter unilateral, dând expresie exclusiv voinței legiuitorului, ale cărei conținut și formă sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia (...) ea fiind*

³ A se vedea Decizia nr. 600/2005, Decizia nr. 970/2007 Decizia nr. 494/2013, Decizia nr.574/2014, Decizia nr. 777/2017;

concepută nu pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normei (...)”.

Însă, în ceea ce privește măsurile propuse prin articolul unic al inițiativei legislative, precizăm că reglementarea propusă se adresează doar acelor persoane care au locuit cel puțin 30 de ani în municipiul Codlea.

Conform jurisprudenței⁴ constante a Curții Constituționale, *„deosebirea de tratament juridic (...) trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional”*.

Așadar, Curtea a reținut că nesocotirea *principiului egalității în drepturi* are drept consecință neconstituționalitatea privilegiului sau a discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea principiului.

În acest sens, Curtea a constatat că, potrivit jurisprudenței sale⁵, *„discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului”*.

Așadar, pentru respectarea art. 16 alin. (1) din *Constituția României, republicată*, era necesară fie includerea în cuprinsul inițiativei legislative a tuturor persoanelor de pe teritoriul României care întrunesc condițiile avute în vedere de inițiatorii demersului legislativ, fie completarea *Expunerii de motive* cu precizări suplimentare bazate pe buletine sau determinări de noxe profesionale, eliberate de laboratoarele abilitate, care să ateste depășirea valorilor-limită sau documente care să ateste prezența unor agenți chimici foarte periculoși sau agenți biologici care nu au prevăzută limita admisibilă, astfel încât să se justifice tratamentul preferențial doar pentru locuitorii municipiului Codlea.

4. Totodată, menționăm că localitatea Codlea a fost cuprinsă și în *„Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 212 din 30 septembrie 2020 pentru modificarea art. 65 alin. (5) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice ” (Bp. 721/2022)*, aflată în procedură legislativă.

⁴ A se vedea în acest sens Decizia nr.86/2003, Decizia nr.476, Decizia nr. 573/2011; Decizia nr. 366/2014;

⁵ A se vedea, în acest sens, Decizia nr. 685/2012, Decizia nr. 164/2013, sau Decizia nr. 681/2014;

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Nicolae Ionel CIUCĂ

PREMIER-MINISTRU

The seal is circular with the text 'ROMANIA' at the top and 'GUVERNUL ROMAN' at the bottom. In the center, there is a smaller emblem featuring a map of Romania and the text 'ROMANIA' and '1918'.

Doamnei senator **Alina-Ștefania GORGHIU**
Vicepreședintele Senatului